

Riktlinjer för VFU - verksamhetsförlagd utbildning i *Utvärdering och specialpedagogiska perspektiv för årskurs F-3*

Poäng: 3 hp VFU inom ramen för den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Kurs: Utvärdering och specialpedagogiska perspektiv för årskurs F-3 (15hp).

Kursplan: UV6082, HT 2025

VFU-period:

VFU-ansvarig: Johanna Bengtsson

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

VFU-guiden

Välkommen till VFU-delen i

Utvärdering och specialpedagogiska perspektiv och bedömning för årskurs F-3

I en VFU-period knyts kursens teoretiska perspektiv samman med den praktiska utbildningen på din övningsskola. Du ska med ord omsätta och integrera teorin i den praktiska verksamheten. I tidigare VFU-perioder har du inledningsvis observerat lärare i undervisning och sedan själv provat på att leda undervisning i framför allt svenskämnet. Under denna period fördjupar du dessa kompetenser med hjälp av specialpedagogiska perspektiv och teorier om utvärdering och bedömning av lärande.

Se de specifika kursmålen i längre fram i dokumentet och ta också fram progressionsmatrisen för att tillsammans med handledaren visualisera din progression. Läs igenom VFU-guiden. Du som student ansvarar för att ha med dig VFU-uppgifter, bedömningsrapport och ditt personliga mål till din handledare. Du visar också dina tidigare omdömen för VFU-handledaren. Du ska undervisa så mycket som möjligt. Träna och utmana dig själv, och inte minst, våga misslyckas för att kunna utveckla din undervisningsförmåga.

Din arbetstid är 40h/vecka och du ska vara på skolan minst 35h/vecka. Du ska delta som rastvakt, vid möten, APT och alla andra uppdrag och aktiviteter som läraruppdraget innebär och som din handledare och dennes kollegor deltar vid. Om din handledare inte är på skolan vid något tillfälle eller har en stor del av sin arbetstid på fritids, kan du följa någon annan i kollegiet. Tänk på att du behöver planera din undervisning under din arbetstid på skolan. Ibland krävs det att man också behöver ta tid för planering under de fem återstående timmarna av arbetsveckan. Dessa fem timmar kan också ägnas åt att skriva reflektionsloggar inför handledarsamtalen. Planera in tiden för att skriva reflektionsloggarna så att du hinner med det inför handledningssamtalet.

Inför VFU

Under VI-dagarna ska du i samråd med din handledare bestämma ett avgränsat ämnesområde/enstaka undervisningsmoment i svenska, engelska och matematik samt eventuellt också något annat ämnesområde som du känner dig bekväm med. Framför allt är det viktigt att ni kommer överens om vad dina första undervisningsmoment ska innehålla och när de ska genomföras. Förbered sedan så mycket du kan inför ditt första undervisningstillfälle och gör ett första utkast till en skriftlig didaktisk planering för detta område. Se uppgift 1 i sammanfattningen nedan. Tänk på att använda dig av metoder och material som du har med dig från ämnes- och UVK-kurserna. Du planerar inte hela VFU-perioden innan du startar den utan detta görs i samtal med handledaren när perioden startar. Gå igenom riktlinjerna med din handledare så att du säkerställer att denne är informerad om uppdateringar.

Målen som du ska uppnå finns i bedömningsrapporten. Läs igenom denna och ha bedömningskriterier och progressionsmatrisen tillgängliga under VFU:n så att du och handledaren tillsammans kan staka ut din riktning mot målen och återkommande kan stämna av hur det går.

Inför VFUn ska du skriva fram ditt personliga mål (uppgift 2 i sammanfattningen nedan) och när du börjar din VFU ska du samtala om detta med din handledare, som också ger respons på ditt mål.

Under VFU

När VFU-perioden startar ska du i samråd med din handledare och utifrån ditt första utkast göra klart planeringen för detta undervisningsmoment och sedan också planera in återstående undervisning under VFU-perioden. Det är därför viktigt att du inte har undervisning de första dagarna på din VFU och att du också stämmer av med handledaren om det krävs särskilda anpassningar i klassen. Du ska kunna genomföra enstaka undervisningsmoment under första veckan, för att utöka det till flera lektioner under andra veckan. Nu är det centralt att också tänka på strategier för att inkludera och att differentiera i undervisningen.

Du bör undervisa i ämnet svenska, engelska och matematik, vilket innebär att du måste återknyta till dessa kurser. Under denna period ska du och din handledare använda MOSO som verktyg i högre utsträckning än tidigare. I en MOSO-logg fotograferar du avidentifierade elevtexter som du sedan analyserar, utvärderar och bedömer kunskapsnivå och lärandeprocess, samt ger förslag på återkoppling till eleven och resonera om nya undervisningsstrategier. Samla detta i en MOSO-logg som du delar med handledaren. Se uppgift 3 i sammanfattningen nedan.

I den andra MOSO-loggen ingår en filmsekvens av din undervisning som är ett underlag för din reflektionslogg. Be din handledare/en studentkamrat att med MOSO filma sekvenser av ett lektionspass. Exempelvis kan uppstart och avslut filmas för att sedan användas som utgångspunkt för reflektion och handledningssamtal. Se uppgift 4 i sammanfattningen.

Du ska ha två handledningssamtal med din VFU-handledare. Vid ett av samtalen ska ni samtala om din analys och bedömning av elevtexter och elevers kunskapsnivå och lärandeprocess (uppgift 3). Vid det andra handledningssamtalet ska du ha fyllt en reflektionslogg, som ska användas som utgångspunkt för samtalet. Använd mallen för reflektionsloggar (finns på webbsidan). Se uppgift 4 i sammanfattningen. Efter handledningssamtalet fyller du i dina nya insikter i reflektionsloggen och använder sedan dessa som underlag till kursens självvärdering.

Sammanfattning av VFU-uppgifter enligt ovan:

Inför VFU:

Uppgift 1: Formulera ett personligt mål för denna VFU-period. Skriv in ditt personliga mål överst i matrisen på bedömningsrapporten. Tala med handledaren om ditt mål.

Uppgift 2: Formulera en skriftlig didaktisk planering för ett avgränsat undervisningsområde eller undervisningsmoment, som sedan ska genomföras i klassen. Tänk på att använda dina kunskaper om konstruktiv länkning för att skapa samband mellan mål, undervisning, elevuppgifter och bedömning.

Under VFU

Uppgift 3: Dokumentera och bedöma elevtextunderlag på MOSO inför ett handledningssamtal.

Fotografera avidentifierade elevtexter. Analysera, utvärdera och bedöm samt

ger förslag på återkoppling. Dokumenten läggs i en MOSO-logg som delas med handledaren och som sedan ska användas som samtalsunderlag vid ett av handledningssamtalen.

Uppgift 4: Skriva reflektionslogg inför och efter ett handledningssamtal.

Se till att handledaren skickar in din bedömningsrapport digitalt till examinator.

Seminarier

Förseminarium: Ta med dator/platta/telefon till seminariet. Kontrollera att din MOSO-användare fungerar. Läs Riktlinjer, VFU-guiden och se över bedömningskriterier och progressionsmatris. Förbered frågor om du känner osäkerhet eller undrar över något kring VFU:n.

Efterseminarium: Att ta med och skicka in inför seminariet:

Ta med MOSO-logg med elevtexter och bedömningsdokument från uppgift 3. Under seminariet samtalar vi och reflekterar kring analys, utvärdering, bedömning och återkoppling.

Om inte samtliga VFU-dagar är genomförda vid tidpunkten för efterseminariet ska du meddela examinator om situationen.

Du ska skicka in din självvärdering till anvisad inlämningsplats på BB när du är klar med din VFU-period. Använd den kursspecifika mallen för självvärdering som finns på VFU-webbplats.

Närvaro/Frånvaro

När det gäller närvaro på VFU är det övningsskolans skolans start- och sluttid som gäller. Det är viktigt att du är närvarande alla dagar under din VFU. Om du blir sjuk måste du meddela din skola att du inte kan komma. Om du inte har genomfört alla dina dagar väntar du med att skriva din självvärderingen tills samtliga dagar har tagits igen. Frånvaro tas alltid igen vid ett annat tillfälle. Vid längre frånvaro bör dagarna tas igen så sammanhängande som möjligt och i så nära anslutning som möjligt till den ordinarie VFU-perioden. Informera alltid kursens examinator om du inte har kunnat genomföra alla dagar inom ordinarie VFU-period.

Om du som student avviker från VFU utan att kontakta övningsskolan eller examinator/kursansvarig ges betyget U för en icke genomförd VFU. Handledaren mailar då in bedömningsrapporten med kommentar kring detta till examinator för att rapportera antalet genomförda dagar.

Bedömning

Betyg för VFU-delen är Underkänd eller Godkänd. Bedömningen görs av examinator och grundar sig på din VFU- handledares bedömningsrapport, din självvärdering och din

aktivitet under seminarier. Målen som är särskilt knutna till VFU är:

Kursmål som ska uppnås	Område i bedömningsrapporten
leda, kommunicera och organisera undervisning som präglas av goda pedagogiska relationer, relevanta ämneskunskaper och ett adekvat ämnesspråk, tydlighet gällande lärandemål, uppgifter och struktur samt i övrigt interagerar på ett professionellt sätt med elever och vuxna i skolverksamhet	A1. Kommunikation A2. Relations- skapande A3. Struktur
formulera tydliga lärandemål för undervisning samt planera, motivera, genomföra och utvärdera undervisning som erbjuder såväl variation som elevers delaktighet och interaktion, anpassat till deras förutsättningar	B1. Planering B2. Undervisning & lärande B3. Ämneskunskaper & ämnesspråk B4. Utvärdering & bedömning av elevers lärande & kunskaper
tillämpa exempel på bedömningsformer och beskriva samband mellan lärande och undervisning i relation till utvärdering och bedömning av elevers kunskap och lärande	
tillämpa en process som innehåller analys, utvärdering, bedömning och kommunikation kring elevers kunskaper och lärande i relation till styrdokument, didaktiska ställningstaganden och forskning samt formulera återkoppling och handlingsstrategier för fortsatt undervisning	C. Professionellt förhållningssätt D1. Kritisk reflektion kring den egna undervisningen, lärarrollen & utveckling D2. Självtvärdering För- & efterseminarier.
tillämpa en professionell yrkesetik och ett professionellt förhållningssätt och omdöme samt en empatisk förmåga i mötet med elever och vuxna i skolverksamheten	
reflektera kring pedagogiska situationer med beaktande av barns rättigheter, likvärdighet, jämställdhet och mångfald utifrån etiska aspekter, internationella överenskommelser och nationella styrdokument	
utvärdera och reflektera över sambandet mellan didaktiska ställningstaganden och bedömning med utgångspunkt i styrdokument, olika undervisningssituationer och elevers lärprocesser	
utvärdera och reflektera kring det egna lärarledarskapet, genomförd undervisning och didaktiska ställningstaganden och utifrån en sådan reflektion identifiera utvecklingsområden i det egna lärarskapet	
kommunicera muntligt och skriftligt med ett adekvat språkbruk och i enlighet med akademiska normer	

Målen ovan finns insprängda i bedömningsrapportens och progressionsmatrisens olika områden. Ta fram progressionsmatrisen och visualiserar din väg mot högerkolumnen.

Tänk på:

Tänk på att när du ska göra VFU på en **ny** övningsskola ska du enligt skollagen (2010:800) visa ett utdrag ur belastningsregistret för skolans rektor. Ha alltid ett aktuellt registerutdrag i din VFU- pärm! Länk till Polisen finns på VFU-hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Om du har frågor gällande VFU:n så titta i första hand i VFU-guiden som du hittar på hemsidan: <http://www.hh.se/vfu>

Ha en trevlig och lärorik VFU!